

Govor predsjedatelja Zajedničkog povjerenstva za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i predsjedatelja Privremenog zajedničkog povjerenstva obaju domova Parlamentarne skupštine BiH za pripremu i upućivanje u parlamentarnu proceduru Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru Borislava Bojića na Regionalnoj konferenciji o jačanju učinkovitosti neovisnih parlamentarnih tijela u okviru sesije „Kako ojačati ulogu parlamenata u unapređenju rada neovisnih institucija? Politička agenda za parlamente”

Priština, 1. studeni 2016.

"Poštovani učesnici Regionalne konferencije,

Poštovane kolege, predstavnici parlamenata Zapadnog Balkana,

Dame i gospodo,

Pripala mi je čast i zadovoljstvo da u okviru ove završne sesije mogu izložiti prakse našeg Parlamenta, kao i aktivnosti na unapređenju rada nezavisnih institucija.

Nadzorna funkcija parlamenata je važna za upravljanje radom nezavisnih institucija. Praćenjem rada ovih institucija, zakonodavac može identifikovati ponašanja koja nisu u skladu s njihovim mandatima, te natjerati te institucije da preusmjere svoje djelovanje.

Ovu činjenicu je Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH prepoznala, te je u ovom sazivu preduzela korake ka parlamentarnom nadzoru u oblasti ljudskih prava. Kao prvu aktivnost u ovom pogledu, odmah nakon konstituisanja Zajednička komisija za ljudska prava organizirala je prvu radionicu 2015. godine pod nazivom „Ostvarivanje i zaštita ljudskih prava i sloboda, kroz zakonodavni okvir, trenutno stanje i planove institucija BiH, u oblasti ljudskih prava“, a zaključke sa ove konferencije usvojila su oba doma Parlamentarne skupštine BiH i ona su postala obavezujuća za institucije BiH, odnosno nadležna ministarstva, a Zajednička komisija je zadužena da prati realizaciju istih.

Nakon toga u martu ove godine, organizovali smo drugu konferenciju, u cilju praćenja realizacije navedenih zaključaka. Takođe, planiramo početkom iduće godine

organizovati narednu konferenciju u cilju sagledavanja realizacije usvojenih zaključaka i time provođenja nadzora nad radom izvršne vlasti.

U ovom smislu cijenimo saradnju sa Misijom OEBS-a Bosni i Hercegovini, koja nam je pomogla u organizaciji navedenih konferencija.

Kako bismo unaprijedili i ojačali ulogu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u provođenju parlamentarnog nadzora, formirana je interresorna radna grupa, u skladu sa zaključkom oba doma Parlamentarne skupštine BiH, te se trenutno nalazimo u procesu izrade teksta Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru. Ovaj zakonski tekst će, osim precizno definisanog pitanja demokratske kontrole institucija izvršne vlasti u BiH od strane Parlamentarne skupštine BiH, u sebi inkorporirati i odredbe koje se odnose na saradnju državnog Parlamenta, kao vrhovnog zakonodavnog tijela, sa nezavisnim institucijama, kao što su, između ostalih, Ured za reviziju institucija BiH, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH ili Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Zakonom će se regulisati nadležnost, prava i obaveze tijela koja provode parlamentarni nadzor, postupak provođenja parlamentarnog nadzora, saradnja u oblasti parlamentarnog nadzora, način izvještavanja Parlamentarne skupštine BiH.

Parlamentarni nadzor bi provodila stalna ili ad hoc tijela koje osniva Parlamentarna skupština BiH, i koja imaju određene zadatke u provođenju nadzora.

Parlamentarni nadzor se provodi na zahtjev domova Parlamentarne skupštine BiH ili kada tijela koja provode parlamentarni nadzor ocijene da je to potrebno.

Parlamentarni nadzor provodi se radi poboljšanja upravljanja datim ovlaštenjima, javnim finansijama, te preventivne zaštite od kriminala i korupcije, zloupotrebe položaja i ovlaštenja, prikupljanja informacija i činjenica o događajima koji se odnose na rad institucija i organa uprave BiH.

Navedenim zakonom regulisat će se da tijelo koje provodi parlamentarni nadzor, nadzire rad nadziranih institucija i to tako da:

- a) razmatra provođenje Ustava BiH, zakona, podzakonskih akata i usvojenih akata iz nadležnosti nadziranih institucija ili lica;

- b) nadzire zakonitost rada nadziranih institucija kroz implementaciju standarda izvještavanja;
- c) nadzire usklađenost rada nadziranih institucija s važećim politikama i standardima pripreme zakonskih rješenja kroz „simulaciju“ primjene istog sa finansijskim efektima;
- d) nadzire primjenu donesenih akata Parlamentarne skupštine BiH, Savjeta ministara BiH, Ureda za reviziju BiH, kroz jednoobrazne tabelarne izvještaje;
- e) nadzire poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- f) nadzire poštivanje političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu nadziranih institucija;
- g) nadzire primjenu sredstava i metoda u provođenju posebnih istražnih radnji drugih državnih organa;
- h) nadzire zakonitost trošenja budžetskih i drugih sredstava za rad nadziranih institucija, kroz tabelarne, jednoobrazne, programske izvještaje o planiranim i realiziranim izvještajima, kao i o odobrenim programima i realizovanim budžetskim sredstvima;
- i) pokreće inicijative i podnosi prijedloge za privremeno oduzimanje ovlaštenja do donošenja novih ili izmjene ili dopune postojećih zakona iz nadležnosti nadziranih institucija;
- j) razmatra sve vrste prigovora vezanih za parlamentarni nadzor i standarde ponašanja, te promoviše vladavinu prava i odgovornost dobrog upravljanja javnim ovlaštenjima i resursim;
- k) razmatra i usvaja izvještaje o radu nadziranih institucija ako su nadzirane institucije u obavezi dostaviti izvještaj;
- l) pokreće inicijative (i podnosi prijedloge) za donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih zakona iz nadležnosti nadziranih institucija;
- m) razmatra prijedloge i peticije upućene Parlamentarnoj skupštini BiH ili tijelu koje provodi parlamentarni nadzor u vezi s radom nadziranih institucija (teškoćama, zloupotrebama, propustima, prevencijama, unapređenjima), predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH mjere za rješavanje pitanja sadržanih u prijedlozima i peticijama i o tome obavještava podnosioc.

O navedenim aktivnostima, tijelo koje provodi parlamentarni nadzor podnosiće izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH i o svojim zaključcima i prijedlozima izvještavati Parlamentarnu skupštinu BiH u skladu s odredbama tog zakona.

Prijedlogom zakona je predviđeno da se parlamentarni nadzor može provoditi i kroz javna saslušanja, posebne istražne komisije, izvještaje koje podnose nadzirane institucije, kroz poslanička pitanja i inicijative i drugo.

Napominjem, da je sve navedeno prepoznao i TWINING projekat, koji je u svom izvještaju i dao sugestije i preporuke da se kroz Zakon o parlamentarnom nadzoru, regulišu navedena pitanja.

Ovim završavam ovo svoje završno izlaganje i ostajem vam otvoren za sva eventualna pitanja u vezi sa ovim.

Zahvaljujem se na pažnji!"